

Fundusze Europejskie

Osoby ze szczególnymi potrzebami

Dariusz Szrejder

Fundusze
Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Osoby ze szczególnymi potrzebami:

- osoby poruszające się na wózkach, o kulach, i o ograniczonej możliwości poruszania się;
- osoby niewidome i słabowidzące;
- osoby niesłyszące i słabosłyszące;
- osoby głuchoniewidome;
- osoby z niepełnosprawnościami psychicznymi, intelektualnymi, oraz z zaburzeniami funkcji poznawczej;
- osoby starsze;
- kobiety w ciąży;
- osoby z małymi dziećmi (w tym z wózkami dziecięcymi, także wózkami dla wieloraczków);
- osoby mające trudności w komunikowaniu się z otoczeniem (także z rozumieniem języka pisanego albo mówionego);
- osoby o nietypowym wzroście (w tym również dzieci);
- osoby wykluczone cyfrowo;
- osoby z ciężkim lub nieporęcznym bagażem, towarem;
- inne (np. tymczasowe wykluczenie, z ograniczoną sprawnością manualną).

Projektowanie uniwersalne:

- polega na projektowaniu dla wszystkich;
- oferuje środowisko (otoczenie), produkty, sprzęty, programy, usługi niewymagające dodatkowej modyfikacji czy specjalnych rozwiązań funkcjonalnych;
- może z nich korzystać jak największa ilość osób w możliwie największym stopniu;
- istotą jest dostępność, bez jakichkolwiek przeróbek, przestrzeni publicznej, urządzeń, sprzętów, programów, aplikacji, usług.

Istotą jest dostępność bez jakichkolwiek przeróbek

- przestrzeni,
- urządzeń,
- sprzętów,
- programów,
- aplikacji,
- usług.

W myśleniu o użytkownikach

- powinniśmy kierować się zasadami różnorodności odbiorców;
- oraz czasowej zmienności możliwości i potrzeb;
- otoczenie człowieka powinno być projektowane z myślą o osobach w różnym wieku, mających różny stopień sprawności motorycznej i poznawczej, zróżnicowane doświadczenia i żyjących w odmiennych obszarach kulturowych;
- każda z tych kategorii osób charakteryzuje się odmiennymi potrzebami i możliwościami

Reguły projektowania dla wszystkich

- równe szanse dla wszystkich (equitable use);
- elastyczność w użyciu (flexibility in use);
- prostota i intuicyjność w użyciu (simple, intuitive use);
- postrzegalność informacji (perceptible information);
- tolerancja błędów (tolerance for error);
- niewielki wysiłek fizyczny podczas użycia (low physical effort);
- rozmiar i przestrzeń wystarczające do użycia (size and space for approach and use).
- percepcja równości.

Percepcja równości

- projekt winien minimalizować możliwość postrzegania indywidualnego jako dyskryminującego;
- powinno się wprowadzać takie rozwiązania, które podniosą funkcjonalność przestrzeni nie tylko na poziomie potrzeb fizycznych, ale również psychologicznych i emocjonalnych;
- chodzi o subiektywną ocenę zastosowanych rozwiązań.

Reguła równych szans dla wszystkich

- równy dostęp do wszystkich elementów środowiska:
- przestrzeni,
- przedmiotów,
- budynków,
- ulic,
- chodników,
- szpitali, szkół, środków transportu, itd.

Reguła elastyczności w użyciu

- różnorodne sposoby użycia przedmiotów ze względu na możliwości i potrzeby użytkowników.

Jestem osobą ze szczególnymi potrzebami.
Dzięki zapewnieniu dostępności

architektonicznej

komunikacyjno-informacyjnej

cyfrowej

mogę samodzielnie

wejść do instytucji kultury
i swobodnie poruszać
się po budynku

komunikować się z instytucją
kultury w najbardziej dogodny dla
mnie sposób; pozyskać informacje
o prowadzonych przez nią
działaniach i uczestniczyć w nich

korzystać ze stron internetowych,
aplikacji mobilnych i mediów
społecznościowych, które są bardziej
postrzegalne zmysłowo, funkcjonalne,
zrozumiałe i rzetelne

Reguła prostoty i intuicyjność w użyciu

- projektowanie przestrzeni i przedmiotów w taki sposób, aby ich funkcja była zrozumiała dla każdego użytkownika, bez względu na jego doświadczenie, wiedzę, umiejętności językowe czy poziom koncentracji.

Reguła postrzegalności informacji

- przekazywana za pośrednictwem przedmiotów i struktury przestrzeni
informacja jest wielomodalna - dostępna zarówno wzrokowo, słuchowo, jak i dotykowo.

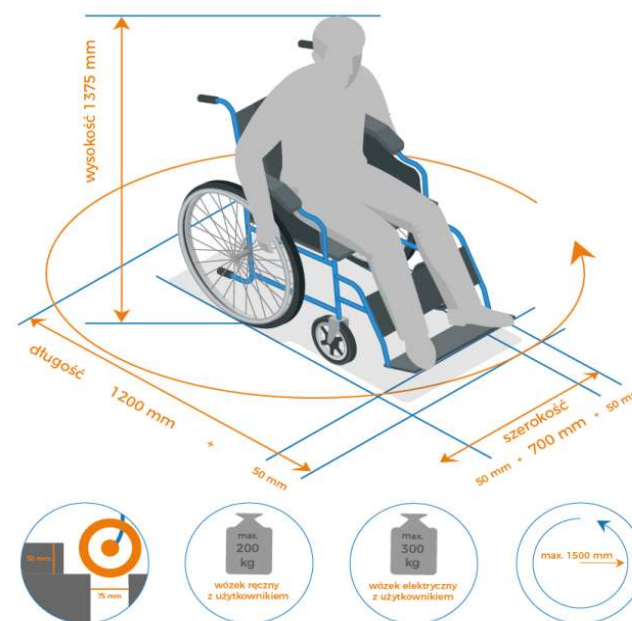
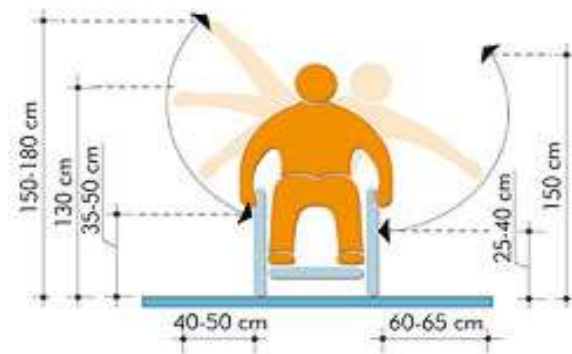
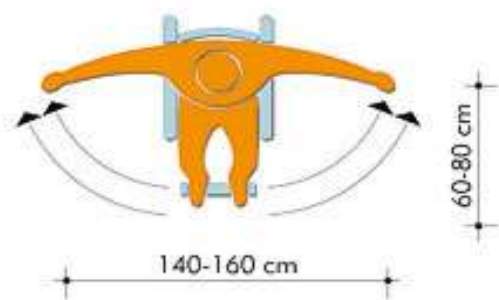
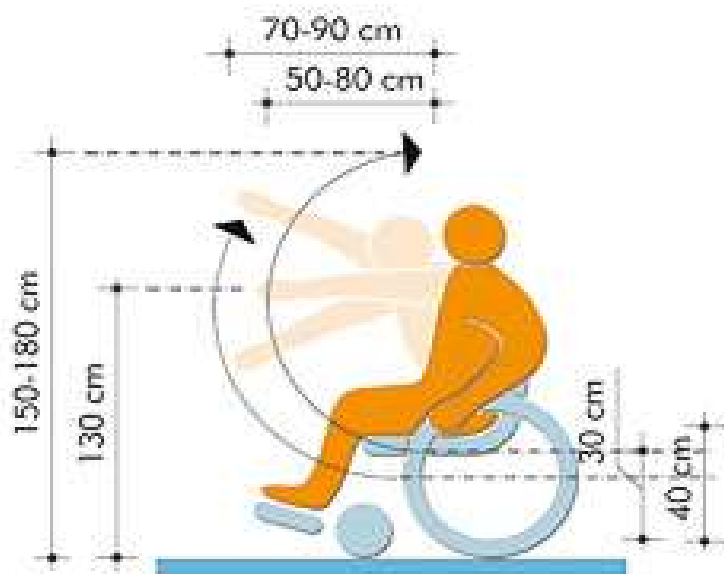
Reguła tolerancji na błąd

- minimalizacja ryzyka błędnego użycia przedmiotów;
- ograniczenie niekorzystnych konsekwencji przypadkowego i niezamierzonego użycia danego przedmiotu.

Reguła niewielkiego wysiłku fizycznego podczas użycia

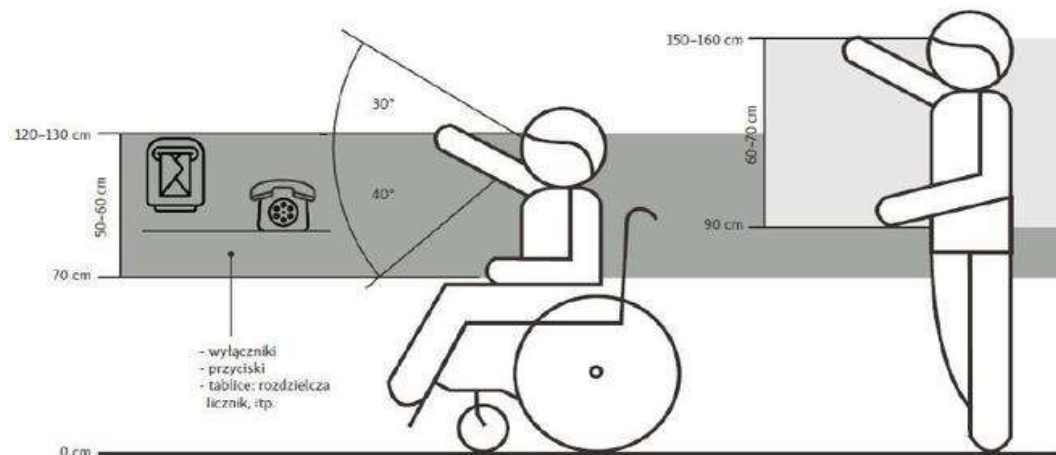
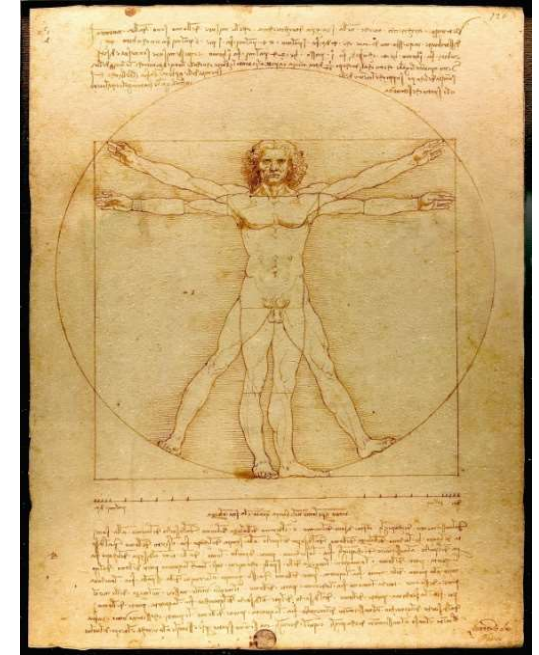
- korzystanie z przestrzeni i przedmiotów ma być skuteczne, wygodne, łatwe i nie wiązać się ze zbędnym wysiłkiem fizycznym.

Reguła rozmiaru i przestrzeni wystarczającej do użycia

Ograniczenia

- nie wynikają z „deficytów” osobowych;
- lecz ze sposobu zorganizowania przestrzeni;
- użytkownikiem nie zawsze jest „człowiek witruwiański”

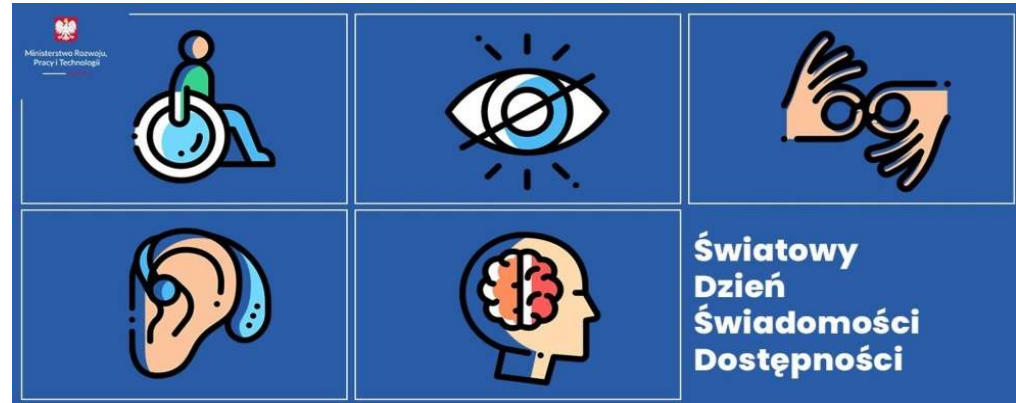
Bariera

- ma wiele znaczeń: pozytywnych i negatywnych w zależności od kontekstu;
- może nas przed czymś chronić;
- może nam ograniczać/uniemożliwiać;
- zwykle myślimy o **barierach architektonicznych**.

- nie zawsze w planach czy projektach uwzględniamy osoby z niepełnosprawnościami, bo wydaje nam się, że to nie dla jest nich.
- zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania przestrzeń, obiekty, urządzenia nie mają być specjalnie dedykowane określonej kategorii osób, mają być dostępne dla wszystkich.
- istnieją odpowiednie rozwiązania techniczne, urządzenia dzięki, którym można udostępnić także **aktywności**.

- **Bariery powstają ponieważ nie wiemy jak to jest.**
- **Brakuje nam własnego doświadczania przestrzeni w sposób właściwy osobom ze szczególnymi potrzebami.**

To my tworzymy świat bez barier...

...albo świat pełen barier...

...jest kwestią czasu, gdy sami zaczniemy doświadczać ograniczeń.

Bariery techniczne

- to przeszkody wynikające z braku zastosowania lub niedostosowania, odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności, przedmiotów lub urządzeń. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze działanie osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie i umożliwić wydajniejsze jej funkcjonowanie.

Bariery w komunikowaniu

- to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i przekazywanie informacji

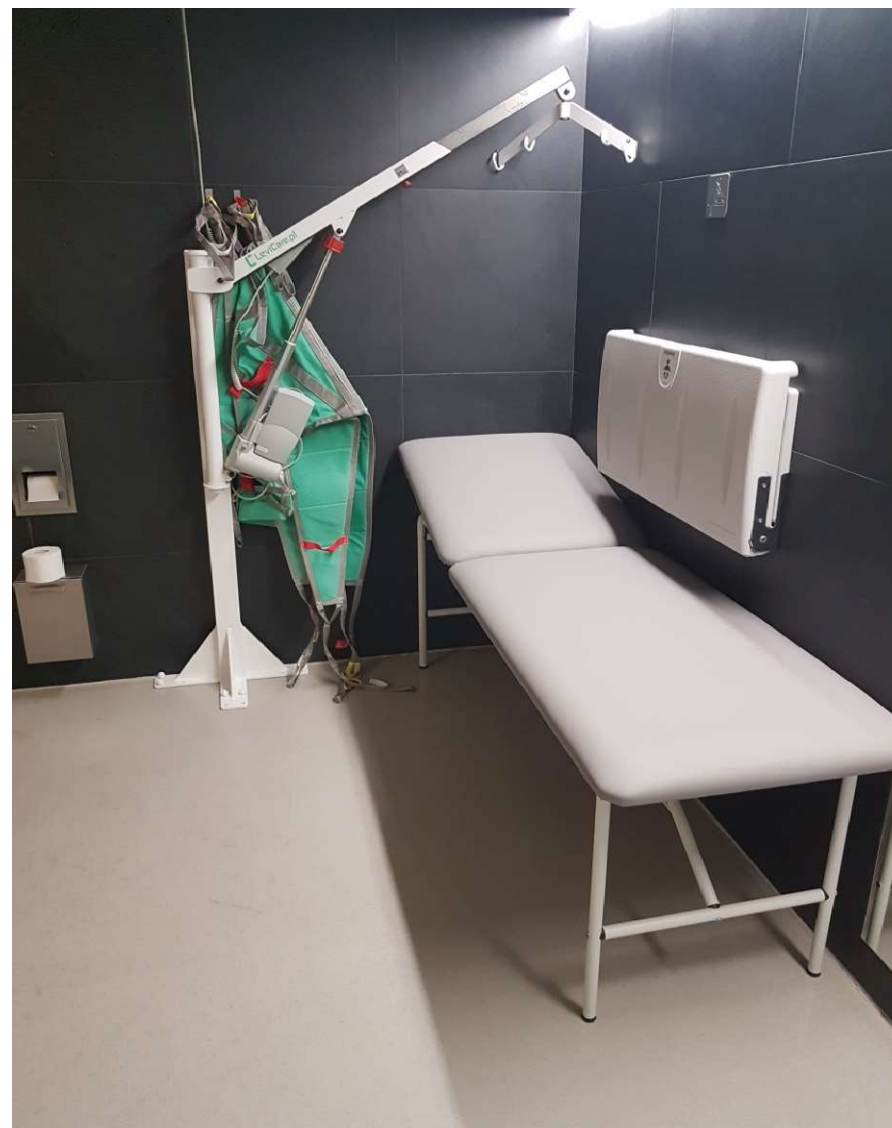

Dostępność

- to „właściwość środowiska fizycznego, transportu, technologii i systemów informacyjno – komunikacyjnych oraz towarów i usług, pozwalająca osobom z niepełnosprawnościami na korzystanie z nich na zasadzie równości z innymi osobami;
- jest warunkiem wstępnym prowadzenia przez wiele osób z niepełnosprawnościami niezależnego życia i uczestniczenia w życiu społecznym i gospodarczym.

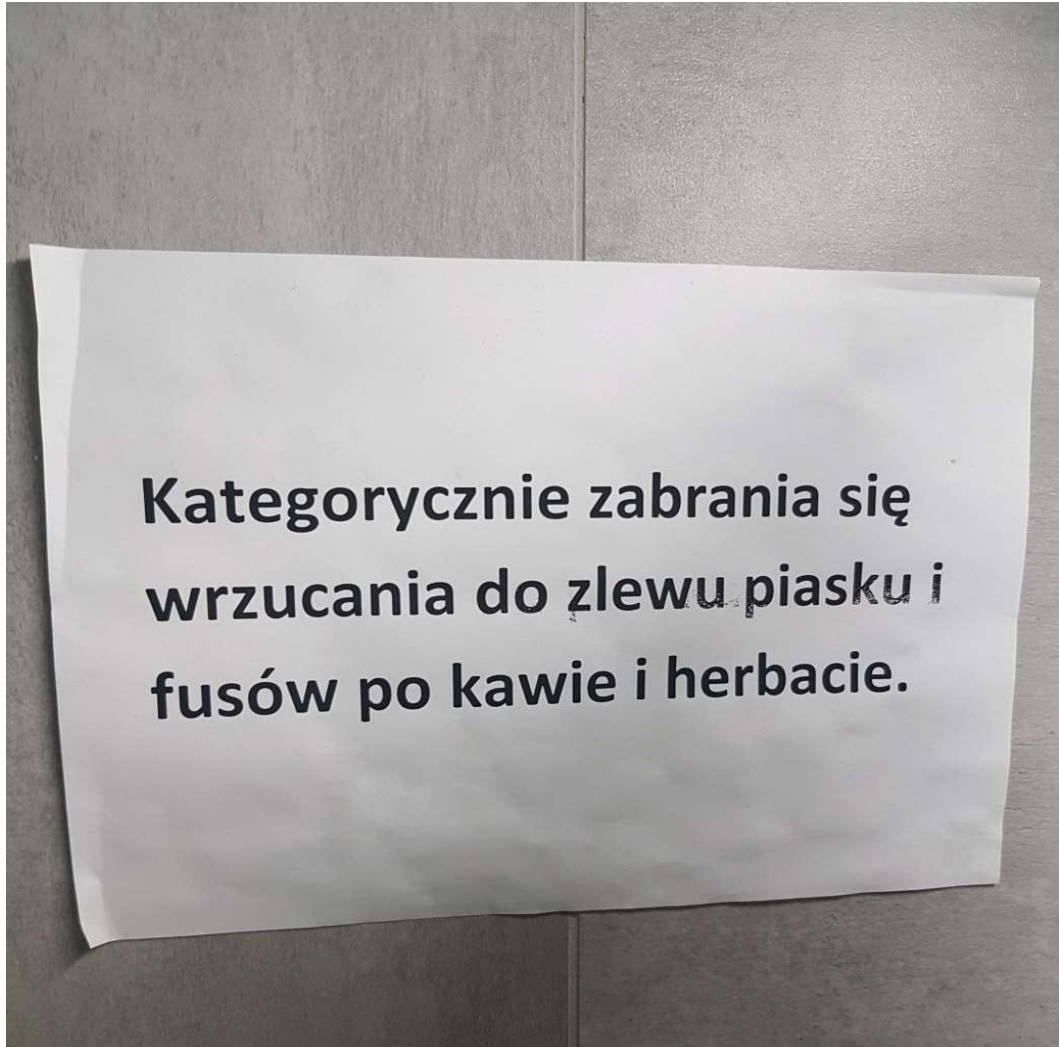
Dla wszystkich

Rozwiązania dostępnościowe
dedykowane osobom ze
szczególnymi potrzebami w
rzeczywistości służą wszystkim.

Dyskryminacja

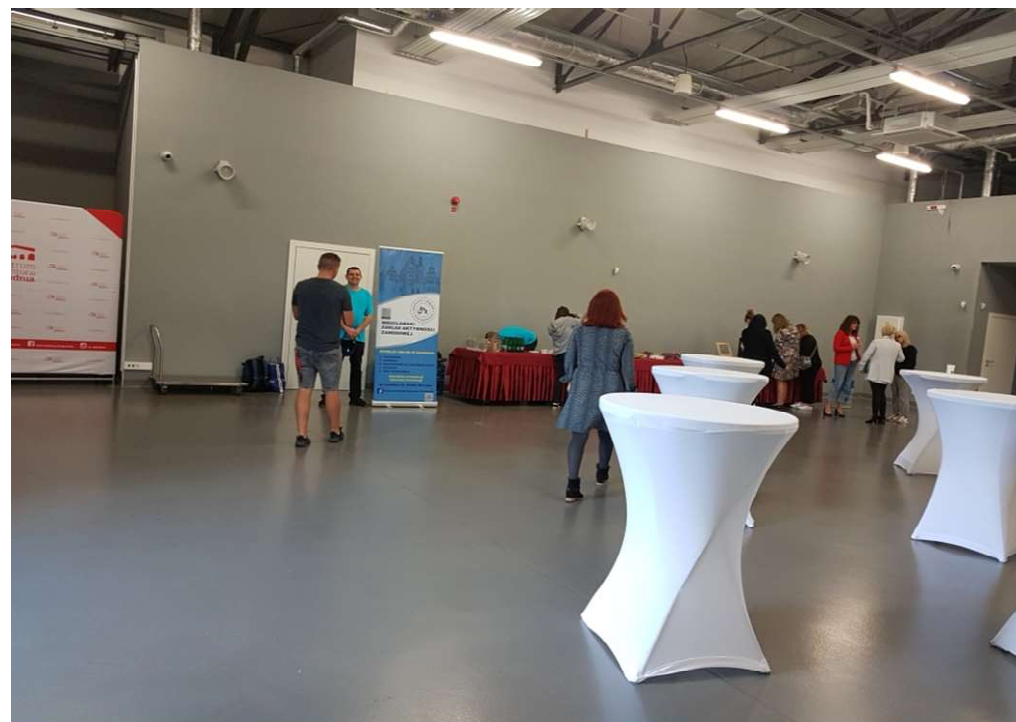
jakiegokolwiek różnicowanie, wykluczanie lub ograniczanie ze względu na cechę jednostki (np. wiek, niepełnosprawność, płeć, rasę, orientację seksualną, pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd itp.), którego celem lub skutkiem jest naruszenie lub zniweczenie uznania, korzystania lub wykonywania wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności w dziedzinie polityki, gospodarki, w dziedzinie społecznej, kulturalnej, obywatelskiej lub w jakiegokolwiek innej, ***na zasadzie równości z innymi osobami.***

**Kategorycznie zabrania się
wrzucania do zlewu piasku i
fusów po kawie i herbacie.**

„U nas nie ma takich osób...”

- Należy wyraźnie podkreślić, że brak obecności osób z niepełnosprawnością w danej instytucji, firmie może być skutkiem niedostępności;
- Zaniedbań w zakresie dostępności

Może były, ale.....

- Jakie bariery utrudniają/uniemożliwiają osobom z niepełnosprawnościami korzystanie z przestrzeni, usługi, sprzętu?
- Które z nich są kluczowe i powinny zostać zniwelowane w pierwszej kolejności?
- Kto ma wpływ na zmianę sytuacji w danym obszarze?
- Czy jest ktoś, „coś” organizacje i instytucje działające na rzecz tej kategorii osób?
- Czy mogą nam pomóc, podzielić się wiedzą?

Czy musimy?

A dlaczego nie chcecie?

- Zdjęcia obiektu
- Parkingu
- Otoczenia
- Pomieszczeń
- Pokoi
- Toalet

Fundusze Europejskie

Dziękuję za uwagę

Fundusze
Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

